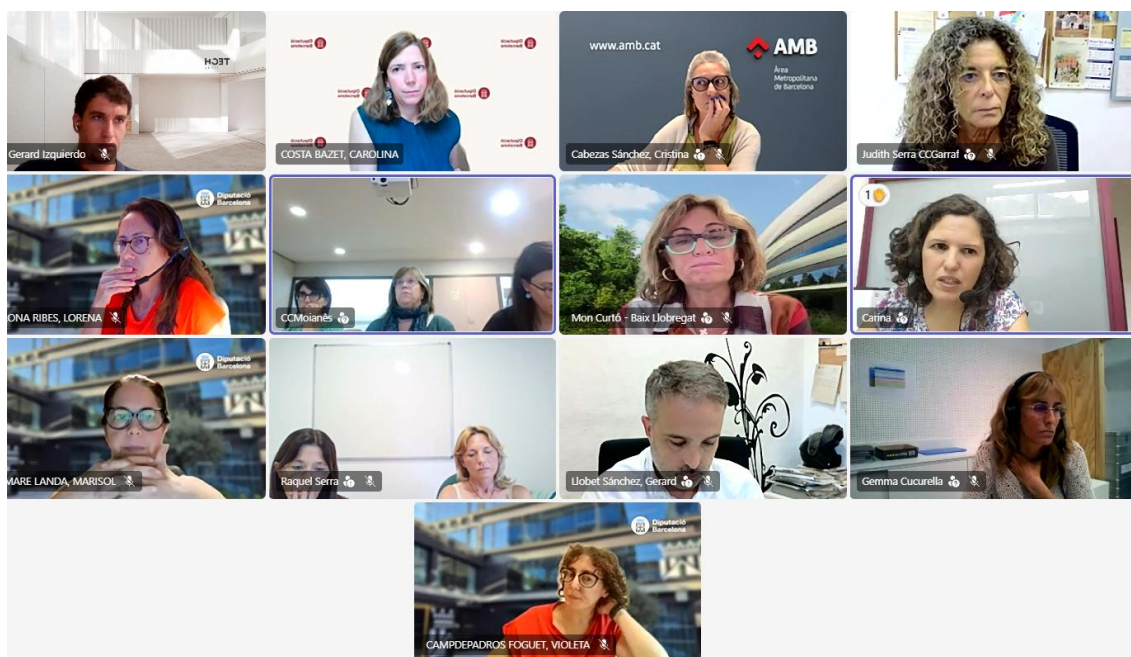

Relatoria de la sessió de mentories sobre Agendes Urbanes Locals_XAUL_DIBA

Itinerari 1 Fase 0 · 30 de setembre de 2026

ÍNDEX

PERSONES ASSISTENTS.....	2
OBJECTIUS I PLANTEJAMENT DE LA SESSIÓ.....	3
PRINCIPALS TEMES ABORDATS	3
PRINCIPALS APRENENTATGES COMPARTITS A LA SESSIÓ	6
ALGUNES IDEES TRANSVERSALS DE LA TROBADA	7

PERSONES ASSISTENTS

Ens supramunicipals

Anna Gabriel, Responsable de Comunicació i Premsa **del Consell Comarcal del Moianès.**

Carina Ibáñez, Arquitecta **del Consell Comarcal del Bages.**

Cristina Cabezas, Tècnica del Servei d'Anàlisi de Polítiques Metropolitanes de l'**Àrea Metropolitana de Barcelona.**

Cristina Garròs, Tècnica de Serveis Territorials **del Consell Comarcal del Moianès.**

Gemma Cucurella, Responsable Servei Tècnic, **del Consell Comarcal del Bages.**

Gerard Llobet, Cap d'Àrea de Serveis Interns **del Consell Comarcal del Garraf.**

Judith Sala, Tècnica de Desenvolupament Local **del Consell Comarcal del Moianès.**

Judith Serra, Cap d'Àrea de Desenvolupament Econòmic i Territorial **del Consell Comarcal del Garraf.**

Mònica Minguito, Tècnica d'Ocupació de la **Mancomunitat de la Conca d'Òdena.**

Montserrat Curtó, Coordinadora Tècnica **del Consell Comarcal del Baix Llobregat.**

Raquel Serra, Coordinadora de la Mancomunitat de la **Mancomunitat de la Conca d'Òdena.**

Diputació de Barcelona

Carolina Costa, Tècnica de Millora Urbana

Lorena Perona, Cap de Secció d'Estratègies de Millora Urbana

Marisol Cumare, Tècnica de Millora Urbana.

Violeta Campdepadrós, Responsable d'Agenda Urbana Local.

Secretaria tècnica

Arnau Gelpí, tècnic de la secretaria tècnica

OBJECTIUS I PLANTEJAMENT DE LA SESSIÓ

La sessió es va plantejar com un espai d'intercanvi d'experiències i resolució de dubtes al voltant de l'elaboració i el desplegament de les Agendes Urbanes supramunicipals. La trobada donava continuïtat a la jornada celebrada al mes de maig i a la mentoria prèvia, amb la voluntat de posar en contacte ens que es troben en diferents moments del procés.

Els ens supramunicipals participants en la sessió van ser el Consell Comarcal del Moianès (14.864 habitants), el Consell Comarcal del Bages (187.620 habitants) i el Consell Comarcal del Garraf (164.223 habitants). Com a entitats mentores hi van participar el Consell Comarcal del Moianès, la Mancomunitat de la Conca d'Òdena (73.561 habitants) i el Consell Comarcal del Baix Llobregat (856.867 habitants). A aquestes experiències s'hi va sumar la de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, que va compartir el procés seguit per integrar l'Agenda Urbana en la governança i la planificació metropolitanes.

La sessió es va organitzar en tres blocs de treball. En cadascun, les entitats mentores van compartir la seva experiència i, posteriorment, es va obrir un espai de preguntes i debat amb la resta de participants.

PRINCIPALS TEMES ABORDATS

La conversa es va estructurar entorn de tres grans qüestions:

- a. **Lideratge polític i tècnic de les Agendes Urbanes supramunicipals**
- b. **Coordinació interna i articulació del treball amb els municipis**
- c. **Participació territorial i continuïtat de l'Agenda**

a. Lideratge polític i tècnic

El primer bloc de la conversa va abordar qui havia liderat els processos d'Agenda Urbana, quin paper hi havien tingut les figures polítiques i tècniques i com s'havia articulat la implicació dels municipis.

Un lideratge compartit entre l'àmbit polític i tècnic

Les experiències compartides van mostrar fórmules de lideratge diverses, però van coincidir en la conveniència de combinar l'impuls polític amb la implicació tècnica. En alguns casos, el procés havia partit d'una àrea concreta per ampliar-se posteriorment a la Presidència i a la resta de l'organització; en d'altres, l'impuls polític havia recaigut directament en la Presidència, en el conseller responsable o en altres òrgans de govern.

El Consell Comarcal del Moianès va explicar que el lideratge havia estat compartit entre els equips polítics i tècnics, mentre que al Consell Comarcal del Baix Llobregat l'impuls inicial havia estat principalment polític. En el cas de la Mancomunitat de la

Conca d'Òdena, la relació política amb els set municipis s'havia canalitzat sobretot a través de les alcaldies, amb la participació també de regidors dels diferents ajuntaments.

Aprofitar les estructures de governança existents

Una de les idees recurrents va ser la utilitat d'aprofitar òrgans, comissions i espais de coordinació ja existents, en lloc de crear necessàriament noves estructures específiques per a l'Agenda Urbana.

A la Mancomunitat de la Conca d'Òdena es van utilitzar els espais habituals de coordinació amb els equips polítics i tècnics municipals. En el cas de l'AMB, l'Agenda Urbana es va integrar en les estructures de governança i planificació existents, amb la participació de la Presidència, el Ple i la Junta de Govern.

El PAC com a referència, però no com a requisit previ

L'experiència prèvia dels Plans d'Actuació Comarcal (PAC) va aparèixer en diversos casos com un element útil per facilitar la incorporació dels municipis, ordenar prioritats i ampliar la participació.

Alhora, en el debat es va aclarir que el PAC i l'Agenda Urbana són instruments diferents i que l'existència d'un PAC no és un requisit indispensable per iniciar una Agenda Urbana. La qüestió central és disposar d'espais que permetin combinar el lideratge polític i tècnic i anar incorporant progressivament els diferents agents del territori.

b. Coordinació interna i articulació amb els municipis

El segon bloc es va centrar en com implicar les diferents àrees dels ens supramunicipals, com mantenir una coordinació interna efectiva i com articular la relació amb els equips tècnics i polítics dels municipis.

Espais estables per afavorir la transversalitat

Les experiències compartides van posar de manifest la importància de disposar d'espais periòdics de coordinació entre àrees.

Al Consell Comarcal del Baix Llobregat es duu a terme una reunió tècnica quinzenal en què es comparteixen projectes i se'n fa el seguiment i l'avaluació. Al Consell Comarcal del Moianès, les persones responsables de les diferents àrees participen en un espai de coordinació tècnica que permet posar en comú la informació procedent del treball amb els municipis.

Aquests espais contribueixen a fer circular el coneixement dins de l'organització i a evitar que el seguiment de l'Agenda quedi concentrat en una única àrea.

La coordinació amb els municipis forma part del procés

En els ens supramunicipals, la coordinació interna està estretament vinculada a la relació amb els ajuntaments. Cada àrea manté habitualment el contacte amb els equips tècnics municipals del seu àmbit i trasllada posteriorment la informació als espais interns de coordinació.

A la Mancomunitat de la Conca d'Òdena, aquesta relació és especialment directa perquè els equips tècnics són municipals i el treball es desenvolupa a través d'espais i grups compartits amb els ajuntaments. Una dinàmica conjunta va permetre definir la visió de l'Agenda Urbana, tot i que es va assenyalar que mantenir una periodicitat estable de les reunions continua sent un repte.

Mantenir el retorn entre l'àmbit tècnic i polític

En el debat es va remarcar la conveniència de mantenir reunions periòdiques de retorn entre els equips tècnics i els responsables polítics. Aquest circuit facilita el seguiment dels projectes, la transferència de coneixement i la continuïtat del procés. També es va destacar que la coordinació no s'ha de limitar al moment de redacció de l'Agenda, sinó que ha de mantenir-se durant el seu desplegament i seguiment.

Alinear instruments i escales sense duplicar actuacions

Una altra qüestió plantejada va ser com relacionar l'Agenda Urbana supramunicipal amb els PAC i amb les Agendes Urbanes municipals ja existents.

Es va considerar convenient alinear aquests instruments estratègics, però mantenint clara la funció de cadascun. En aquest sentit, cal distingir l'escala municipal de la supramunicipal, respectar les competències de cada administració i coordinar les prioritats per evitar duplicitats.

L'AMB va explicar que treballa precisament en l'alineament dels diferents plans d'acció existents.

c. Participació territorial i continuïtat

El tercer bloc es va centrar en com implicar els agents del territori, com definir l'abast de la participació i com donar continuïtat al procés més enllà de la fase inicial de redacció de l'Agenda.

Una participació adaptada al territori i a les competències

Les experiències compartides van mostrar diferents mecanismes per incorporar empreses, entitats, joves i altres agents del territori.

En el cas del Consell Comarcal del Moianès, la participació s'havia articulat mitjançant taules sectorials, sessions amb agrupacions joves i altres espais de treball. El PAC havia servit de referència per recollir les aportacions i prioritzar els reptes.

Alhora, es va remarcar que la participació ha de tenir uns objectius i uns límits clarament definits. Des del Consell Comarcal del Baix Llobregat es va advertir que obrir processos participatius molt amplis pot generar propostes que quedin fora de les competències de la institució. Per això, és important explicar des del principi què pot assumir cada administració i quin és l'abast real del procés.

Participar també significa retornar

La participació no es va plantejar únicament com un mecanisme per recollir aportacions. En el debat es va destacar la conveniència de combinar espais presencials i canals en línia i, especialment, de retornar als participants què s'ha fet amb les seves aportacions.

També es va considerar important que la participació comenci durant la diagnosi i continuï en la definició i el seguiment del pla d'acció. Aquest procés requereix implicació política i una tasca pedagògica sostinguda perquè els diferents agents puguin identificar-se amb l'Agenda i sentir-la com un projecte compartit.

Una Agenda pensada a llarg termini

Tenint en compte l'horitzó de deu anys de l'Agenda Urbana, es va remarcar la necessitat de revisar periòdicament el pla d'acció i mantenir-ne el fil conductor al llarg del temps.

En aquest sentit, la implicació dels diferents actors polítics, inclosos els grups de l'oposició, pot contribuir a donar continuïtat a l'Agenda més enllà dels canvis de mandat. També es va recordar que es tracta d'un instrument que pot evolucionar i reformular-se al llarg del procés.

Clarificar les competències davant de reptes compartits

El debat també va abordar situacions en què les problemàtiques territorials superen l'àmbit d'actuació directe dels ens supramunicipals. El Consell Comarcal del Bages va plantejar, en aquest sentit, la situació de les urbanitzacions amb dèficits urbanístics (UDU).

Es va assenyalar que, per abordar problemàtiques d'aquest tipus, cal identificar prèviament les competències de cada administració. Així, mentre que determinades qüestions urbanístiques corresponen principalment als ajuntaments, el Consell Comarcal pot intervenir en altres àmbits relacionats, com ara la protecció civil.

PRINCIPALS APRENTATGES COMPARTITS A LA SESSIÓ

A manera de síntesi, de les experiències i del debat entre les entitats participants van emergir una sèrie d'idees recurrents o a destacar:

- El lideratge de l'Agenda Urbana supramunicipal funciona millor quan combina la implicació política i tècnica.

- No existeix una única fórmula organitzativa: cada ens ha d'adaptar el lideratge a la seva estructura i a la relació que manté amb els municipis.
- És útil aprofitar òrgans, comissions i espais de coordinació ja existents abans de crear noves estructures.
- Els PAC poden constituir una bona base de treball per a l'Agenda Urbana, però són instruments diferents i no són un requisit previ per iniciar-la.
- La transversalitat necessita espais estables de coordinació interna que permetin compartir informació entre àrees.
- La relació continuada amb els equips tècnics municipals és especialment rellevant en les Agendes d'escala supramunicipal.
- És important mantenir circuits de retorn entre els equips tècnics i els responsables polítics al llarg de tot el procés.
- Les Agendes supramunicipals i les municipals s'han d'alinejar respectant les diferents escales i competències i evitant duplicar actuacions.
- La participació ha de tenir uns objectius, un abast i uns límits clars, especialment pel que fa a les competències de cada administració.
- Cal retornar als agents participants com s'han incorporat les seves aportacions i mantenir la participació durant les diferents fases de l'Agenda.
- La continuïtat de l'Agenda requereix seguiment, revisió i actualització al llarg del temps.
- Davant de problemàtiques complexes o compartides, és necessari identificar què pot aportar cadascuna de les administracions implicades.

ALGUNES IDEES TRANSVERSALS DE LA TROBADA

Les experiències compartides van posar de manifest que les Agendes Urbanes supramunicipals requereixen combinar diferents nivells de relació: el lideratge polític, la coordinació tècnica interna, el treball continuat amb els municipis i la implicació dels agents del territori.

Més que crear estructures paral·leles, es va destacar la conveniència d'integrar l'Agenda en les dinàmiques de governança i coordinació ja existents, reforçant-les quan sigui necessari. Alhora, la claredat sobre les competències, el retorn als participants i el seguiment al llarg del temps apareixen com a elements clau perquè l'Agenda es consolidi com un instrument compartit i amb continuïtat.